

نشریه فرهنگی اجتماعی گندم (شماره ۱۰)

با مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه علامه طباطبائی
به شماره ۷/۳۶۵۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۱

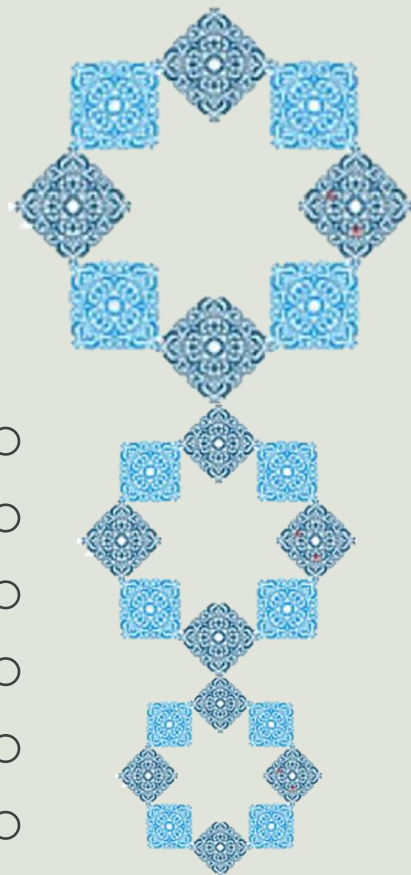
پرستاران؛ مدافعان سلامت

﴿ ویژه نامه سالروز ولادت حضرت زینب سلام الله علیها ﴾

«خجسته میلاد بانوی صبر و استقامت حضرت زینب (سلام الله علیها) و روز پرستار بر تمام مسلمانان جهان کرامی باد.»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست

- سخن سردبیر صفحه (۲)
- بانوی صبر و مقاومت صفحه (۳)
- مقام عبادت و بندگی حضرت زینب (سلام الله علیها)؛ صفحه (۸)
- اختلال استرس پس از ضربه در کادر درمان صفحه (۹)
- کلاس درس و حیاء و عفت زینب کبری سلام الله علیها برای جامعه ما صفحه (۱۲)
- نمونه هایی از حیای زینب علیها السلام صفحه (۱۳)
- داستان کودک صفحه (۱۷)
- شخصیت پرستار در سینمای ایران صفحه (۱۸)
- داستان کودک صفحه (۲۳)
- به به چه روز خوبی! (شعر برای کودکان) صفحه (۲۴)
- توصیه های سلامت روان در مواجهه روانشناختی موثر با بیماری کرونا صفحه (۲۶)

❖ سخن سردبیر:

روز میلاد بانوی بزرگ اسلام، پرستار تمام نیکی‌ها، پرستار تن رنجور ولایت، پرستار ارزش‌های مقدس عاشورا، زینب کبری (س) به حق به روز بزرگداشت مقام شامخ پرستاران نامیده شده است. پرستار عجب واژه آشنایی است کلمه‌ای که ناخودآگاه هر شنونده‌ای را به یاد آرامش و سلامتی و به یاد کسی می‌اندازد که در لحظات سختی و ناراحتی، یاری‌رسان دردمندان است. انسان‌های بی‌ادعایی که به معنای واقعی کلمه خالصانه کار می‌کنند. امسال هم که با وجود شیوع بیماری کرونا نقش این فرشتگان دو صد چندان شده و در خط مقدم مبارزه قرار گرفته‌اند و با جانفشانی مثال‌زدنی و اهدا ده‌ها شهید برای ایران اسلامی تاریخ ساز شده‌اند. از این رو کانون فرهنگی هنری گندم بر آن شد تا با اختصاص یک شماره از نشریه الکترونیکی خود به این موضوع مهم در خجسته روز میلاد بانوی کربلا، پرستار دل‌های زخم دیده خرابه‌های شام و در فرخنده روز گرامی داشت مقام پرستار، یاد همه پرستاران صحنه جهاد و نبرد را گرامی داشته و سهم خود را و لو اندک ادا نماید. به امید آنکه مقبول درگاه حق تعالی قرار بگیرد.

دکتر محسن حبیبی

مدیر کانون فرهنگی هنری گندم

سلام دختر سید شریکه الازهار
بزرگ زاده بیا و گدای خود در پیاب

بانوی صبر و مقاومت

نام: زینب (سلام الله علیها)

نام پدر: حضرت امیرالمؤمنین امام علی بن ابی طالب (ع)

نام مادر: حضرت فاطمه زهرا (س)

تاریخ ولادت: پنجم جمادی الأولى سال پنجم (یا ششم) ه.ق

محل تولد: مدینه منوره

همسر: عبدالله بن جعفر بن ابی طالب

تعداد فرزندان: ۴ پسر (علی، عون، محمد، جعفر) و یک دختر (ام

کلثوم)

وفات: شب یکشنبه ۱۵ رجب سال ۶۲ هجری قمری

حل دفن: شام

حضرت زینب کبری (سلام الله علیها) سومین فرزند و دختر بزرگ

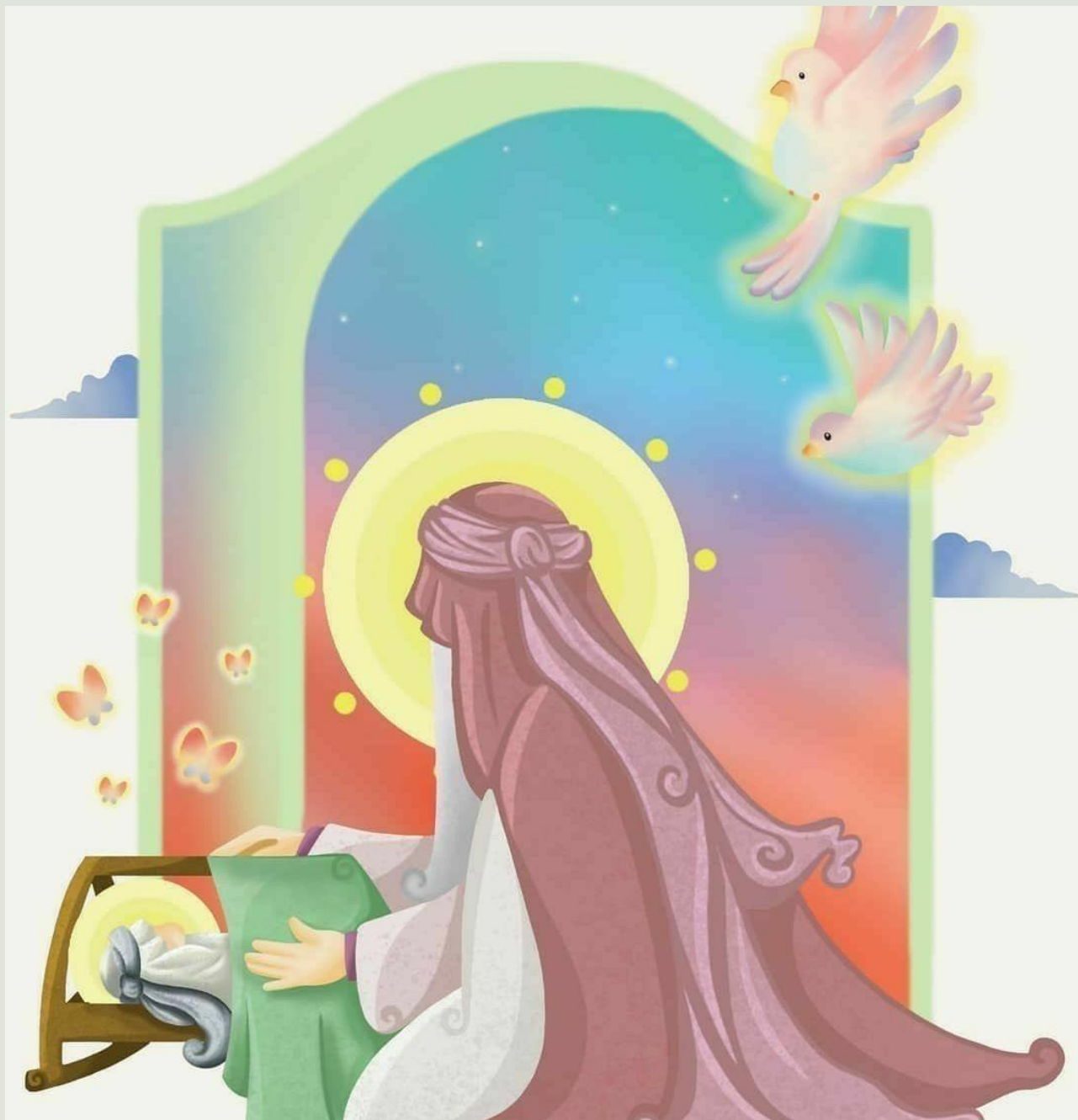
خانه امام علی (ع) و فاطمه (س) و یکی از شخصیت‌های بی نظیر و

مؤثر عالم اسلام است که در روز پنجم جمادی الاولی سال پنجم یا

ششم هجری قمری (پس از صلح حدیبیه و دو سال بعد از ولادت

امام حسین بن علی (ع) در محله بنی هاشم شهر مدینه منوره دیده به

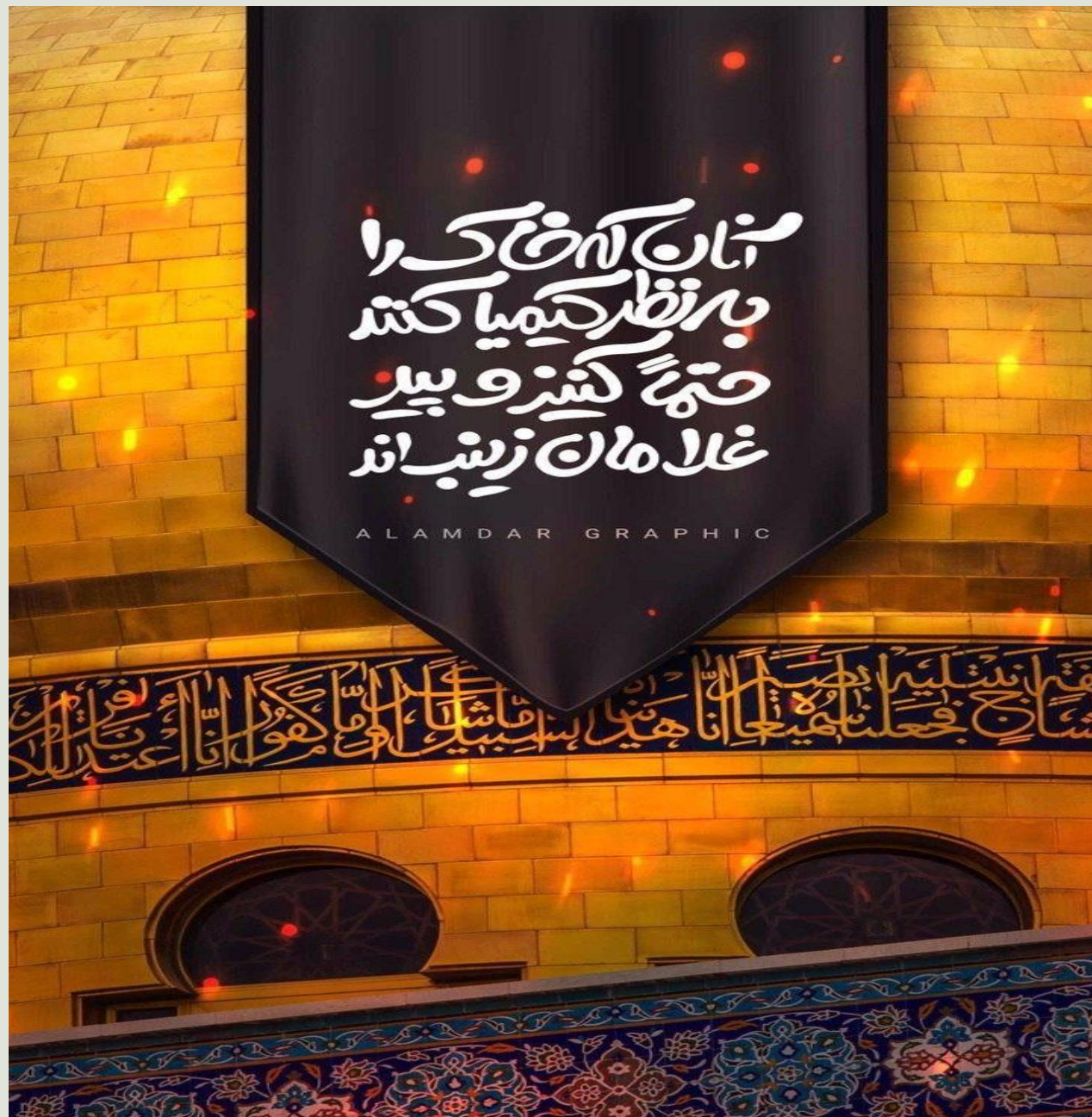
جهان گشودند.

پدر عظیم‌الشان آن حضرت (س)، اولین پیشوای شیعیان حضرت
 امیرالمؤمنین امام علی بن ابیطالب (ع) و مادر گرامیشان حضرت
 فاطمه زهرا (س) می‌باشند و محیطی که حضرت زینب (س) در آن
 رشد کرد، مهبط جبرئیل امین و جایگاه وحی سرمدی بود. در زمان
 تولد که وجود مقدس زینب کبری (س)، جد بزرگوارشان پیامبر
 اکرم (ص) در سفر بوده و در مدینه حضور نداشتند؛ لذا پس از تولد
 حضرت زینب (س)، صدیقه طاهره (س) به امیرالمؤمنین (ع) فرمود
 که چون پدرم در سفر هستند و در مدینه حضور ندارند، شما این
 دختر را نام بگذارید. آن حضرت (ع) فرمود: من بر پدر شما سبقت
 نمی‌گیرم، صبر نما که به این زودی رسول خدا (ص) باز خواهد
 گشت و هر نامی را که صلاح بدانند، بر این کودک می‌نهند. پس از
 ۳ روز، رسول خدا (ص) مراجعت فرموده و همان گونه که رسم و
 سیره آن حضرت (ص) بود، نخست، به منزل حضرت فاطمه زهرا (س)
 وارد گشتند. امام علی (ع) خدمت آن حضرت (ص) فرمودند: یا
 رسول الله! خداوند متعال دختری به دختری عطا فرموده است،
 نامش را معین فرماید. پیامبر (ص) فرمودند: اگر چه فرزندان
 فاطمه (س)، اولاد من می‌باشند، لکن امر ایشان با پروردگار عالم
 است و من منتظر وحی می‌باشم.

در این حال، جبرئیل نازل شد و عرض کرد: یا رسول الله! حق تو را سلام می‌رساند و می‌فرماید: «نام این مولود را "زینب" بگذار، چرا که این را در لوح محفوظ نوشته‌ایم.» رسول اکرم (ص) قنداقه آن مولود گرامی را طلبید و به سینه چسبانید، بوسید و نامش را زینب نهاد و فرمود: "به حاضرین و غایبین امت، وصیت می‌نمایم که حرمت این دختر را پاس بدارند. همانا که او به خدیجه کبری (علی‌علیه السلام) شبیه است." یکی از معانی این سخن رسول اکرم (ص) این است که همانگونه که فداکاری‌های حضرت خدیجه (س) در پیشبرد اهداف پیامبر و اسلام بسیار ثمربخش بود، ایثار، صبر و استقامت زینب کبری (س) در راه خدا نیز در بقا و جاودانگی اسلام از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. "زینب" به معنای "زینت پدر"، نامی است که خداوند برای دختری انتخاب کرد، که با انجام رسالت خویش زینت بخش تاریخ و موجب افتخار و سرافرازی خاندان وحی و ولایت گشت و در تاریخ کربلا که تاریخ جاودانگی اسلام و تشیع می‌باشد، درخشان و جاودانه گردید.

نام و حیات مبارک حضرت زینب کبری (س)، با نام مبارک امام حسین (ع)، شهدای کربلا و نهضت عاشورا قرین می‌باشد. زینب کبری (س) در فاجعه خونبار کربلا، ده‌ها تن از عزیزترین کسان و فرزندان و از جمله برادر عزیزش؛ امام حسین (ع) را از دست داد. ۲ نفر از فرزندان حضرت زینب (س) به نام‌های عون و محمد نیز در حادثه عاشورا، در رکاب دایه بزرگوارشان، حضرت امام حسین (ع) به فیض شهادت نایل گردیدند. در تداوم نهضتی که حضرت فاطمه زهرا (س) در حمایت از امام معصوم زمان خویش (ع) و مقابله با باطل در پیش گرفت، حضرت زینب (س) نیز در واقعه کربلا (مرحله نخست؛ مرحله مبارزه، جهاد و شهادت)، با ایثار و شجاعت، دوشادوش امام معصوم (ع) حضور داشت و پس از شهادت او نیز (مرحله دوم؛ مرحله پیام رسانی و بیدارگری)، با شجاعت تمام، پیام قیامت را به جهانیان ابلاغ کرد. رسالت راستین حضرت زینب کبری (س) به عنوان شیرزن دشت کربلا، زمانی آغاز شد که پس از به شهادت رسیدن حضرت اباعبدالله الحسین (ع) و هفتاد و دو تن از یاران ایشان، با ایراد سخنان آتشین به بیدارگری مردم کوفه و ستیز با ستمکاران و یزیدیان پرداخت. حضرت زینب کبری (س) به جهت علاقه فراوانی که به برادرش امام حسین (ع) داشت در ازدواج با پسر عموی خویش (عبدالله بن جعفر) - که پنج سال از او بزرگتر بود - شرطی بسیار نیکو مبنی بر اینکه هرگز و در هیچ لحظه‌ای از برادرش (حضرت امام حسین (ع) جدا نشود و هر گاه امام حسین (ع) خواست به سفر برود، زینب (س) بتواند همراه برادرش برود و عبدالله از رفتن وی ممانعت نکند، قرار داد، تا از وظیفه مهم خود باز نماند.

در بیان مقام علمی حضرت زینب (س) همین بس که ایشان در زمان اقامت پدر بزرگوارشان امام علی (ع) در کوفه، برای زنان، مجلس تفسیر قرآن برپا می‌کردند و در زمان بیماری امام سجاد (ع)، مردم برای پاسخ سوالات شرعی خود، مرجعی جز حضرت زینب (س) نداشتند. حضرت زینب کبری (س) پس از ۵۶ سال حیات مبارک دنیایی و تحمل آلام، محنت‌ها و مصائب گوناگون و دفاع شجاعانه از حریم مقدس ولایت و امامت، به دلیل قحطی در شهر مدینه [یا در واقعه حره سال ۶۲ هجری] به همراه همسر گرامیشان عبدالله بن جعفر - که در شام (دمشق / سوریه) زمین‌هایی داشت - به آن شهر مسافرت نموده و در ۱۵ رجب سال ۶۲ هجری قمری (حدود یکسال و نیم پس از واقعه خونبار و جانسوز عاشورای حسینی و وفات نموده و بدن مطهر آن بانوی عظیم الشان (س) در همان‌جا مدفون گردید.

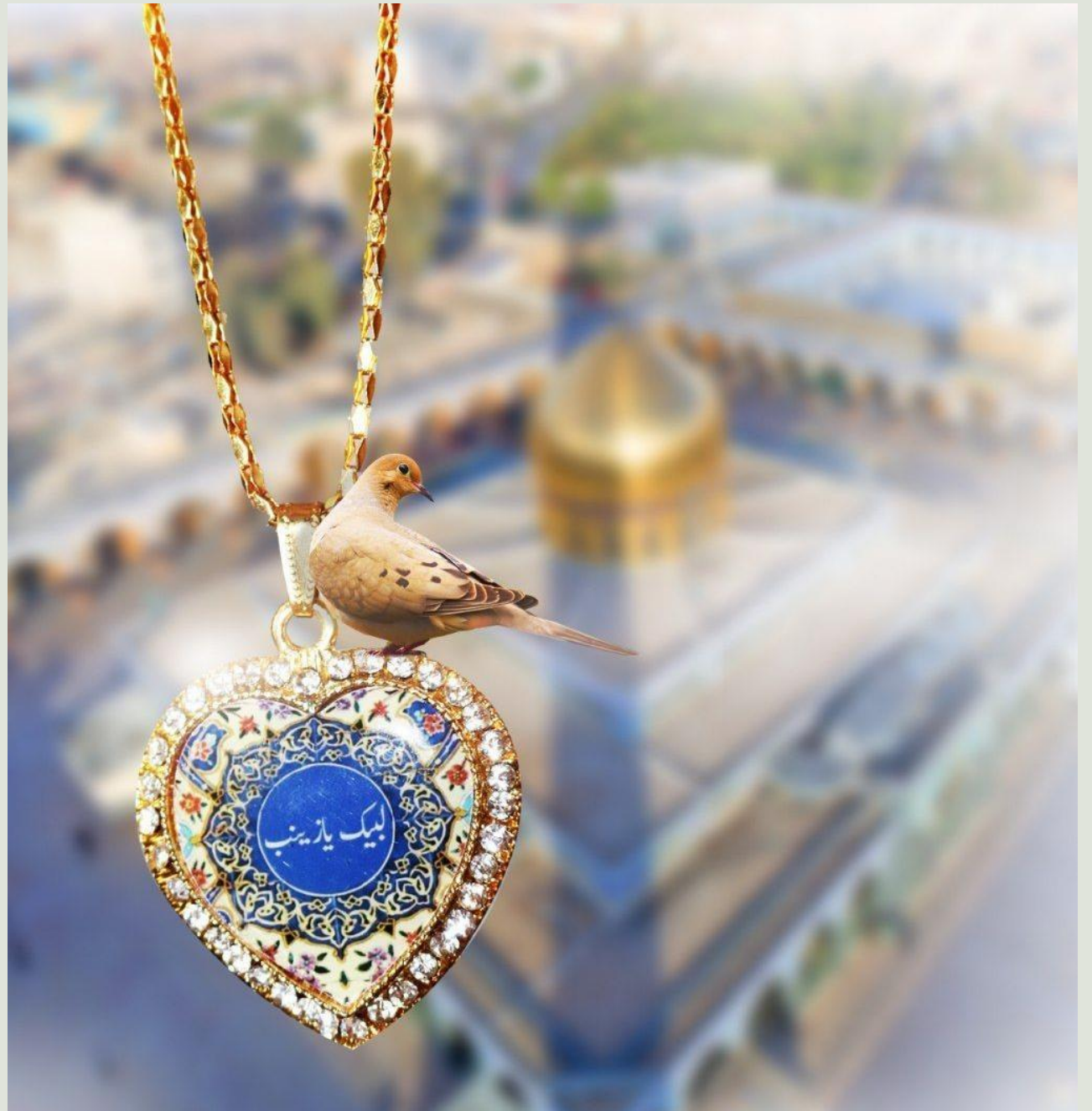
منبع: خلاصه شده از سایت yjc.ir

مقام عبادت و بندگی حضرت زینب (سلام الله علیها)؛

۱. شخصیت عبادی و مراتب بندگی حضرت زینب آنچنان بود که امام حسین (علیه السلام) در وداع با خواهر فرمودند: "یا اختاه! لا تَنسینی فی نافلَةَ اللیل" خواهر جان! مرا در نماز شب فراموش نکن. نماز شب حضرت زینب (سلام الله علیها) آنچنان با عظمت بود که از امام دلربایی کرد و امام خواستند تا ایشان را در این نماز فراموش نکنند.

۲. حضرت امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: "انَّ عَمَّتِی زَیْنَبُ کَانَتْ تَوَدُّی صَلَوَاتِهَا مِنْ قِیَامِ الْفَرَاغِضِ وَ النَّوَافِلِ عِنْدَ مَسِيرِنَا مِنَ الْکُوفَةِ اِلَى الشَّامِ..." همانا عمه ام زینب کبری نمازهای واجب و مستحب خود را در طول مسیر از کوفه به شام ایستاده می خواند. یعنی آن همه سختی، نتوانست زینب را به زانو در آورد بطوری که در طول مسیر حداقل از مستحبات بگذرد. اینچنین است که ایشان را نائبة الزهراء می نامند. سپس امام فرمودند: ولی در بعضی از منازل، نشسته نماز می خواند که به جهت گرسنگی و ضعف او بود، زیرا غذایش را میان طفلان تقسیم می کرد. گاه تا سه شب گرسنگی تحمل می کرد تا کودکان سیر شوند. مردمان سنگدل در هر شبانه روز يك قرص نان بیشتر نمی دادند. در کلام دیگری از امام زین العابدین چنین آمده است که عمه ام در شام عاشورا نیز به محراب عبادت ایستاد و به درگاه خداوند متعال استغاثه کرد. شبی که چشم ما به خواب نرفت.

اختلال استرس پس از ضربه در کادر درمان

به گزارش خبرنگار مهر، محققان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در تحقیقی که در مجله علمی - پژوهشی سازمان نظام پزشکی به چاپ رسیده است موضوع «بروز اختلال استرس پس از ضربه در کادر پرستاری درگیر مراقبت از بیماران مبتلا به COVID-19 در بیمارستان دکتر مسیح دانشوری» را بررسی کرده اند. شیرین اسماعیلی دولابی نژاد، میترا صفا، فاطمه قاسم بروجردی، فرزانه حاجی زاده، بامداد میراب زاده اردکانی در این کار تحقیقی میزان فشار جسمی و روانی بر کادر درمانی را با استفاده از روش های آماری تجزیه تحلیل کرده اند. شیوع سریع بیماری COVID-19 در ابتدای سال ۲۰۲۰ در جهان، فشار جسمانی و روانی شدیدی بر کادر درمانی بیمارستان هایی که درگیر مراقبت از بیماران مبتلا به COVID-19 بودند، وارد کرد تا حدی که خطر بروز اختلال پس از ضربه (PTSD) برای این گروه افزایش یافت. جامعه آماری شامل تمام پرستاران و بهیاران شاغل در بیمارستان دکتر مسیح دانشوری در تهران، طی بروز پاندمی COVID-19 در فروردین سال ۱۳۹۹ بود. بیمارستان دکتر مسیح دانشوری، از همان ابتدای شیوع بیماری COVID-19 در ایران، یکی از اولین و عمده ترین مراکز بستری و درمان بیماران مبتلا به COVID-19 در تهران بوده است.

بیشتر اعضای نمونه علائم PTSD شدید داشتند و تفاوت معناداری در شدت علائم PTSD بین شرکت کنندگان با سابقه ابتلا به COVID-۱۹ و عدم آن وجود نداشت. میانگین نمره PTSD در تمام اعضای گروه شدید بود. تفاوت معناداری بین گروه های سنی مختلف در زیرمقیاس فقدان افسردگی وجود داشت. افراد در گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال بالاترین و در گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال کمترین نمره فقدان افسردگی را داشتند. تفاوت معناداری بین افراد با وضعیت های تأهل مختلف در زیرمقیاس های خاطرات رخنه کننده، ناتوانی در کنترل عاطفی و PTSD وجود داشت. افراد متأهل، بالاترین نمره را در خاطرات رخنه کننده، ناتوانی در کنترل عاطفی و PTSD داشتند. تفاوت معناداری بین دو جنس، افراد با تعداد فرزندان مختلف، سطح تحصیلات و موقعیت های شغلی مختلف در زمینه PTSD وجود نداشت، یافته ها بیانگر گسترش جدی PTSD هنگام مواجهه با یک پاندمی مهلک است، زیرا عمق فاجعه مواجهه مستقیم با بیماران مبتلا به COVID-۱۹ می تواند در حدی ناشناخته و در نتیجه پر استرس باشد و به نظر می رسد همه را به طور مشابه تحت تأثیر قرار میدهد و به خصوص باعث یادآوری مکرر رویدادهای ناخوشایند در ذهن می شوند. مطالعات خارجی در این زمینه هم نشان می دهد افرادی که در استان هوبی کشور چین، به عنوان مرکز اصلی شیوع COVID-۱۹ زندگی می کردند، بالاترین میزان علائم استرس پس از آسیب را نشان دادند.

دومین فرضیه مطالعه حاضر شامل ارتباط متغیرهای دموگرافیک با PTSD در زمینه سن و وضعیت تأهل تأیید شد. افراد در سومین دهه زندگی خود پایین ترین میزان افسردگی را داشتند، اما در دهه بعد (دهه چهارم) بالاترین میزان افسردگی را داشتند. این امر می تواند ناشی از گسترش هیجانات در آغاز بزرگسالی باشد. اما در دهه بعد، درگیر شدن بیشتر در جامعه، به خصوص هنگام مواجهه با بحران می تواند آن را کاهش دهد. همچنین در پژوهش حاضر نشان داده شد که زنان و مردان در مواجهه با یک بیماری مهلک، از نظر بروز PTSD یکسان بودند اما برابری نسبی زنان و مردان در مواجهه با شرایط پر تنش در مطالعه حاضر که با مطالعات دیگر در این زمینه ناهمسو است، می تواند نشان دهنده این باشد که زنان در جامعه ما به علت بروز مشکلات متعددی مانند جنگ، زلزله، بحران های اقتصادی و ... در سال های اخیر سازگاری بیشتری پیدا کرده اند و در مواجهه با بحران هایی مثل بروز یک پاندمی، الزاما شدیدتر از مردان واکنش نشان نمی دهند. سلامت روان، موضوعی با اهمیت فوری از نظر بررسی در بحران COVID-19 است که تأخیر در توجه به آن می تواند منجر به پیامدهای نامطلوب شود. مطالعه حاضر نشان داد که پرسنل بیمارستان که درگیر درمان COVID-19 بودند، علائم PTSD شدید داشتند. این موضوع، قابل تأمل جدی برای بررسی بیشتر سلامت روان کادر درمان بیماران COVID-19 است. در واقع، گسترش جدی علائم روانپزشکی آسیب زننده در شرایط حاضر می تواند منجر به آسیب نظام سلامت شود. در حالی که در شرایط کنونی، تلاش در بسیاری زمینه ها ضروری است، صرف زمان و هزینه بر سلامت روان بیماران در معرض خطر و نیز کل جامعه یک ضرورت است.

کلاس درس و حیا و عفت زینب کبری سلام الله علیها برای جامعه ما؛

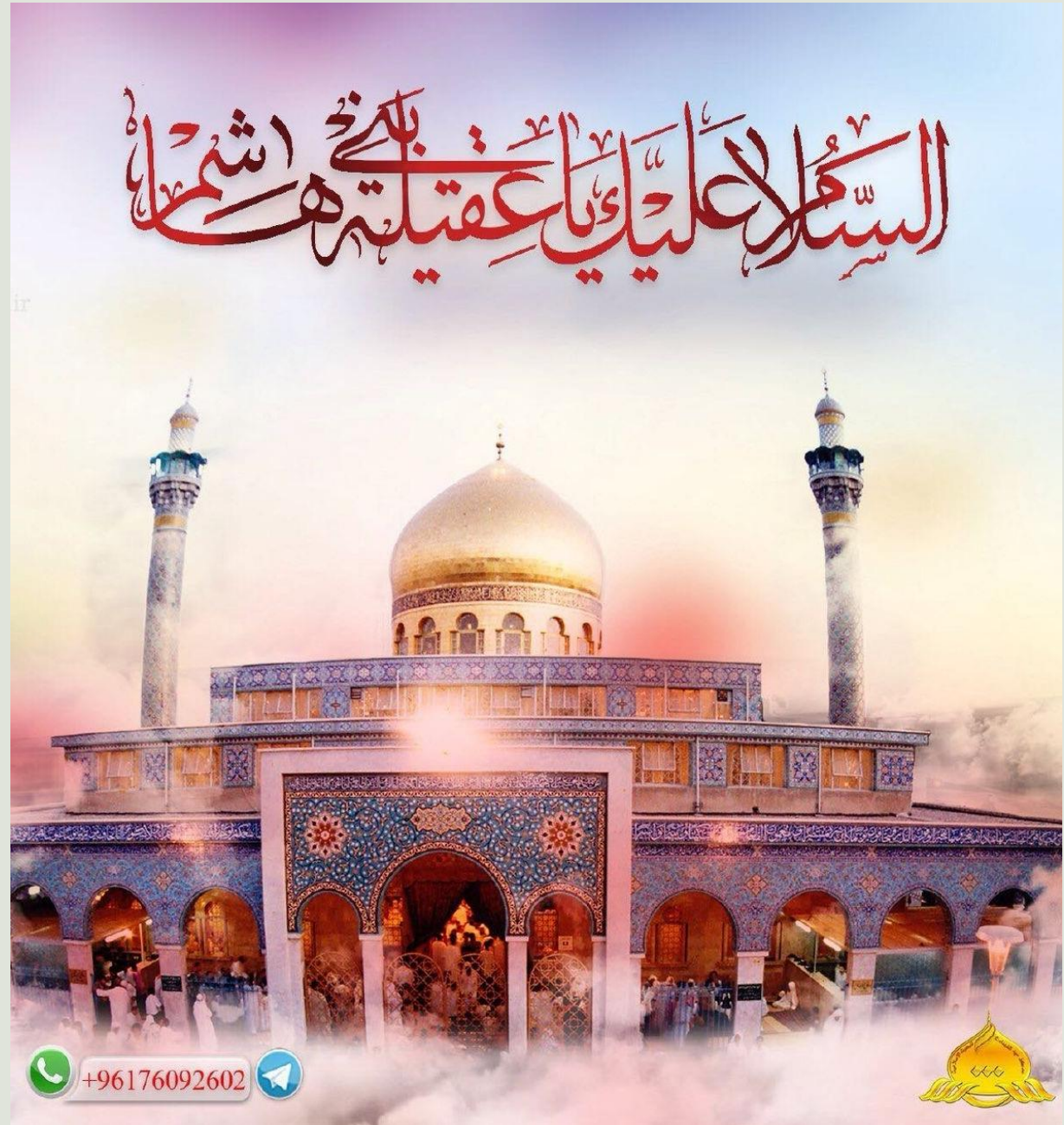
امروزه در سرتاسر جهان، مخصوصا کشورهای اسلامی و علی الخصوص جامعه تشیع، تلاش استعمارگران و مهاجمان فرهنگی بر آن است که حیا و عفت بانوان را نشانه روند و جامعه را از این راه به بی بند و باری و بی دینی سوق دهند و در نتیجه به مطامع شیطانی خود برسند؛ چرا که آنها به خوبی دریافته اند اگر دین و مذهب تشیع را بخواهند نابود کنند، باید حیا، عفت و پاکدامنی را از بین ببرند. هرگاه از جامعه حیا رخت بربست و عفت در آن لگدکوب شد؛ دین هم بساط خویش را جمع خواهد کرد. علی علیه السلام به زیبایی می فرماید: «احسن ملابس الدین الحیا؛ نیکوترین لباس دین حیا است»^۱ امام صادق علیه السلام فرمود: «لا ایمان لمن لا حیا له؛ ایمانی نیست برای آن کس که حیا ندارد»^۲ و زیباتر از همه، امام حسین علیه السلام - آن کس که زینب علیها السلام، حیا را در مکتب او آموخت - فرمود: «لا حیا لمن لا دین له»^۴؛ آن که دین ندارد، حیا هم ندارد». از روایات فوق به خوبی استفاده می شود که بین ماندگاری دین در جامعه و وجود حیا؛ رابطه تنگاتنگی وجود دارد. مهاجمان فرهنگی، بخوبی این رابطه و ملازمه را دریافته اند، از این رو این گونه القاء می کنند که «برنامه های ماهواره ای، به مثابه یک نیروی شورش بسیار مؤثری عمل می کنند؛ بچه های ایرانی مسلماً لباسهای زیبایی را خواهند خواست که در شوهای تلویزیونی می بینند». از طرف دیگر، هواداران استکبار جهانی در داخل کشور با قلم های زهرآگین، رفتارهای زننده، لباس ها و فیلم های مبتذل، در نابودی حیا و عفت، استعمار را یاری می رساند.

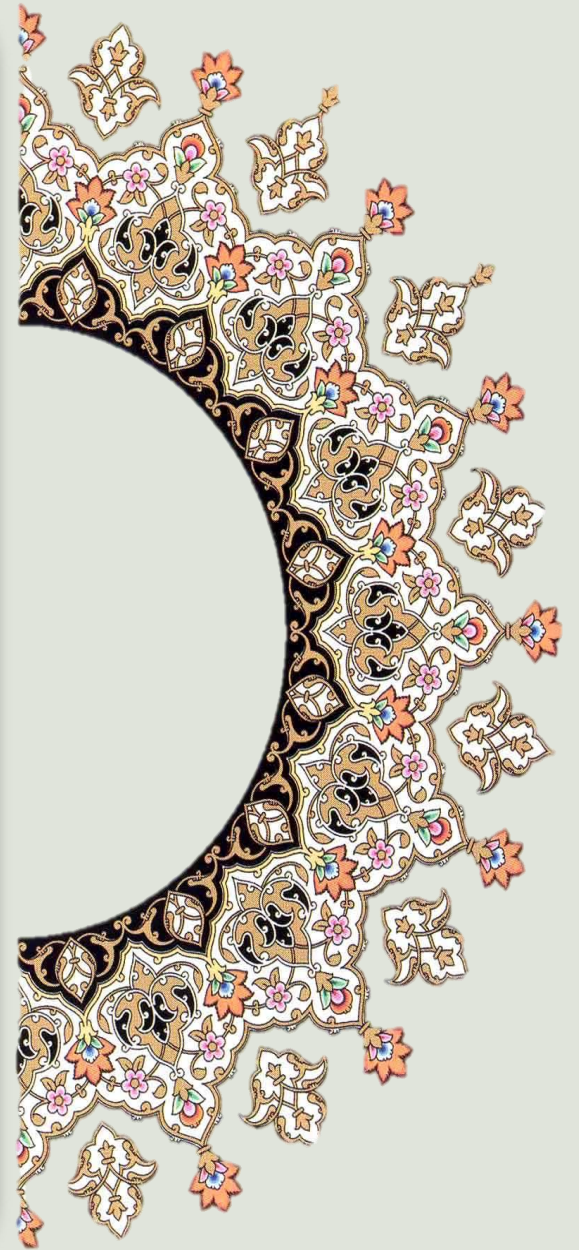
نمونه هایی از حیا زینب علیها السلام

۱. فرزند بیت حیا و عفت: تاثیر وراثت و خانواده در رفتار و کردار انسان تردیدپذیر نیست. امروزه به روشنی ثابت شده است که بخشی از صفات خوب و بد، از راه وراثت، از نسلی به نسلی منتقل می شوند و به همین جهت خانواده هایی که پیامبران در آن متولد شدند، عموماً پاک و اصیل بودند، به همین جهت در منابع اسلامی نیز از ازدواج با زنان زیبایی که در خانواده های ناپاک و عاری از حیا به بار آمده اند نهی شده است. در کنار وراثت، تربیت مطرح است؛ زیرا بخشی از فضایل و کمالات، با تربیت صحیح به فرزندان منتقل می شود. در زندگی زینب علیها السلام این دو عامل (وراثت و تربیت) در بالاترین حد خویش وجود داشت.

۲. حیا در آغاز جوانی؛ دکتر «عائشه بنت الشاطی» بانوی نویسنده و اهل تحقیق اهل سنت، چنین می گوید: «زینب در آغاز جوانی چگونه بوده است؟ مراجع تاریخی از وصف رخساره زینب در این اوقات خودداری می کنند؛ زیرا که او در خانه و روبسته زندگی می کرد. ما نمی توانیم مگر از پشت پرده وی را بنگریم، ولی پس از گذشتن ده ها سال از این تاریخ، زینب از خانه بیرون می آید و مصیبت جانگداز کربلا او را به ما نشان می دهد». ۹ تاریخ او را ندیده، چرا که حیا او مانع از آن شده است و مادرش فاطمه توصیه کرده است که: «خیر للنساء ان لا یرین الرجال ولا یراهن الرجال؛ برای زنان بهتر است که آنان مردان را نبینند، و مردان [نیز] آنها را نبینند». ۱۰ و اگر دستور الهی و آسمانی نبود که «ان الله شاء ان یراهن سبايا» به راستی که خدا خواسته که آنها را اسیر ببیند «حسین علیه السلام هرگز به خود اجازه نمی داد خواهر را در سفر کربلا به همراه ببرد. بردن اهل حرم دستور بود و سر غیب و رنه این بی حرمتی را کی روا دارد حسین

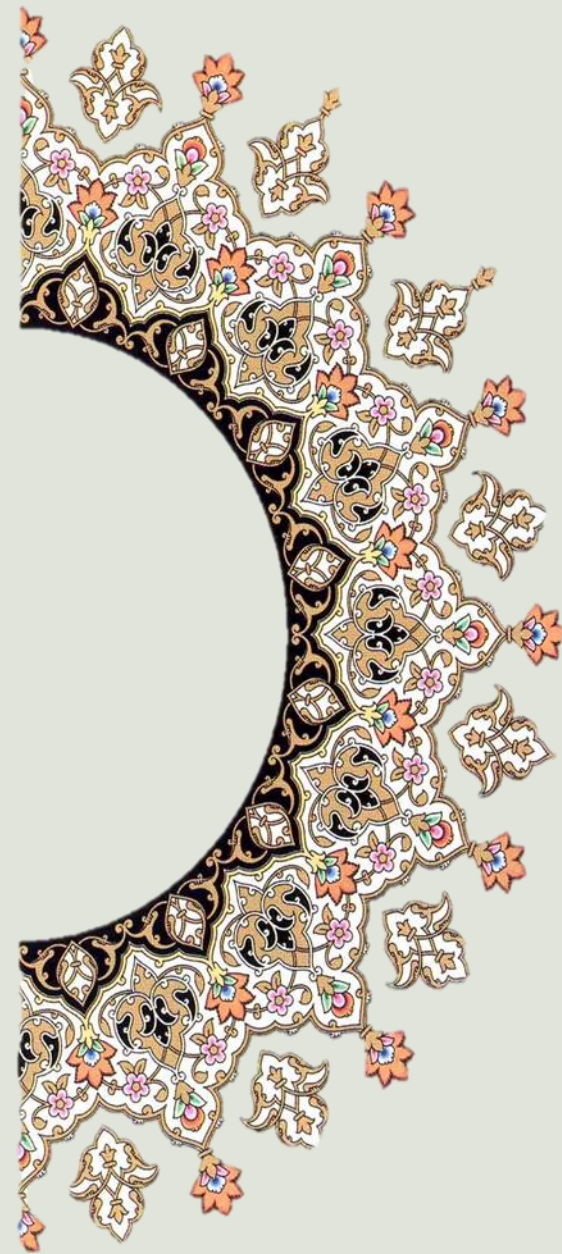
۳. نمایش شکوه حیا هنگام حرکت از مدینه؛ شبی را به یاد می آورد که کاروان حیا با تمام شکوه و جلال به سوی مکه روانه شد. آن شب از شب های ماه رجب بود که کاروانی مجلل از مدینه بیرون رفت؛ در حالی که دو بانوی «حیا» و عفت را جوانان بنی هاشم و در راس همه سید جوانان اهل بهشت احاطه نموده بودند. در قطعه ای تاریخی، راوی چنین نقل می کند: «چهل محمل را دیدم که با پارچه های حریر [ابریشم] و دیباج زینت شده بودند. در این وقت امام حسین علیه السلام دستور داد بنی هاشم زن های محرم خود را سوار بر محمل ها نمایند، پس در این حال من نظاره می کردم که ناگهان جوانی از منزل حسین علیه السلام بیرون آمد در حالی که قامت بلندی داشت و بر گونه او علامتی بود و صورتش مانند ماه می درخشید و می فرمود: بنی هاشم کنار روید و آن گاه دو زن از خانه حسین علیه السلام خارج شدند، در حالی که دامانشان بر اثر حیای از مردم به زمین کشیده می شد و دور آن دو را کنیزانشان احاطه نموده بودند. شده است. پس یکی را همراه زینب و دیگری را همرام ام کلثوم سوار نمود. پس از [اسم] آن دو دختر پرسیدم. گفته شد: یکی سکینه و دیگری فاطمه؛ دختران حسین می باشند. آن گاه بقیه بانوان به همین جلال و عظمت و حیا و متانت سوار شدند و حسین علیه السلام ندا داد: کجاست عباس، قمر بنی هاشم! عباس عرض کرد: لیبک، لیبک، ای آقای من! فرمود: اسبم را بیاور؛ اسب آقا را حاضر کرد. آنگاه حضرت بر آن سوار شد و بدینسان کاروان حیا، عفت، متانت و نجابت مدینه را ترک گفت.

۴. زیورآلات فدای حیا و عفت! پس از غارت لباسهای امام حسین علیه السلام، سپاهیان کوفه و شام به سوی خیمه ها هجوم بردند. لحظاتی تلخ و جانکاه بود. زینب کبری بیش از همه، تلخی و مخاطرات این تهاجم و حشियانه را احساس می کرد؛ چرا که از یک سو پاسبان خیمه های حیا و عفت بود و از طرف دیگر حفظ جان امام زمانش را به عهده داشت. دختر علی علیه السلام که منش و خوی کوفیان را می شناخت، برای حفظ عفت و حیای بانوان و قبل از آمدن آنها، تمام زیورآلات زنان را جمع کرده خطاب به عمر سعد فرمود: ای عمر بن سعد! سپاهیان خود را از تعجیل و شتاب در غارت خیمه ها باز دار! خود آنچه اسباب و زیورآلات است به شما واگذار می کنم. مبادا دست نامحرمان به سوی خاندان رسول خدا دراز شود [و بر قامت حیا و نجابت غباری بنشیند].

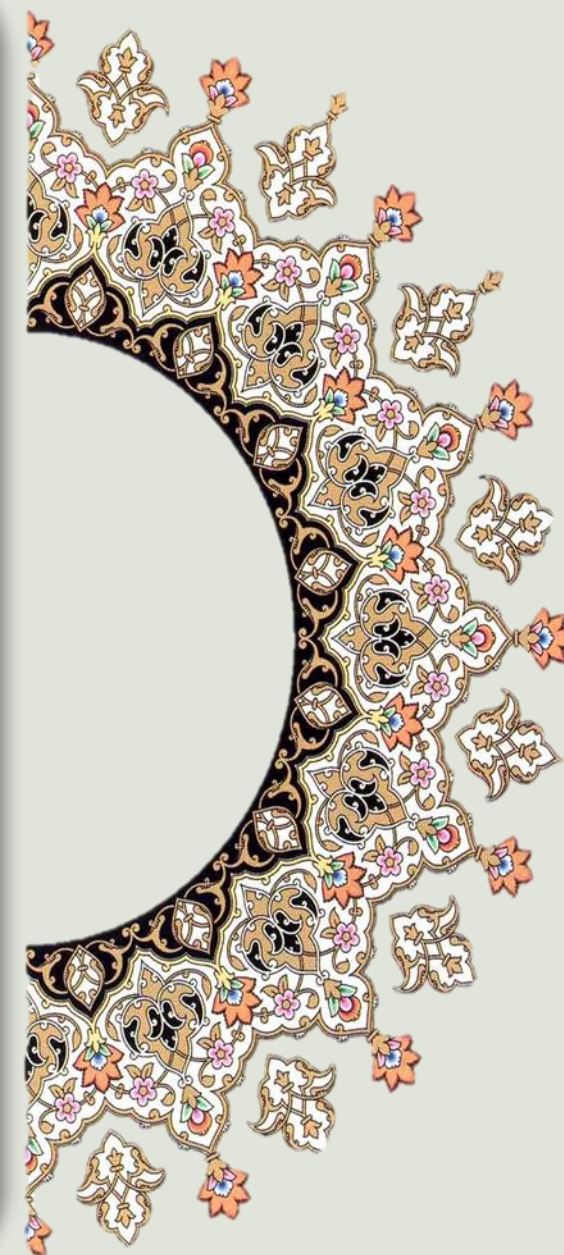
۵. فریاد بانوی حیا بر بی حیاها: کاروان حیا وارد کوفه شد، مردم در حالی که خاندان رسالت را به سوی عبیدالله بن زیاد می بردند، اسیران را تماشا می کردند. در این لحظه صدای بانوی حیا بلند شد: «یا اهل الکوفه، اما تستحیون من الله ورسوله ان تنظروا الی حرم النبی صلی الله علیه و آله؛ ای مردم کوفه! از خدا و فرستاده او شرم نمی کنید که به خانواده پیامبر چشم دوخته اید».

۶. تجلی حیا در دارالاماره کوفه: زینب کبری علیها السلام در دوران اسارت، وقتی به دارالاماره رسید، بغض راه گلویش را بست؛ چرا که او همه این خانه را می شناخت، اینجا روزی خانه زینب بود، روزگاری که اسم پدرش علی، با عظمتی بی مانند جهان را پرسیخته بود. اشک در دیدگانش حلقه زد، ولی خودداری کرد، مبادا گریه خوارش کند. در آن دم به اتاق بزرگی رسید و دید عبیدالله ابن زیاد در جایی نشسته که پدرش در آنجا می نشست و از میهمانان پذیرایی می کرد. زینب که بی ارزش ترین لباس هایش را بر تن و کنیزانش دورش را گرفته بودند، حیا را به عرصه نمایش گذاشت و بدون آن که به امیر سرکش خون خوار اعتنایی کند، به صورت ناشناس در گوشه ای نشست در حالی که سرپای وجود او را شرم، حیا، نجابت و پاکی احاطه کرده بود.

۷. مجلس یزید اوج تقابل حیا در مقابل بی حیای؛ نکته مهمی که زینب به آن تصریح می کند و از آن سخت آزرده است این است که زنان یزید پوشیده اند، و حرمت و حیای آنها محفوظ، ولی او و زنان اهل بیت در معرض دید نامحرمان، به همین جهت نمی گوید زنان تو در کاخ و اسیران در کوخند یا زنان تو سیر و اسیران گرسنه اند، بلکه تنها و تنها بر حجاب و حفظ حرمت و حیا اصرار دارد که این خود می تواند بزرگترین درس برای بانوان جامعه ما باشد که در هر حال مرز حیا را حفظ و حریم حرمت خویش را پاس دارند، و بر مهاجمان مرز حیا و عفت فریاد بزنند و در مقابل آنها در هیچ حالی ساکت نباشند، حتی اگر در بند و اسیر باشند

۸. عفت و پاکدامنی، دست آورد حیای زینب؛ عفت و پاکدامنی؛ برازنده ترین زینت زنان و گران قیمت ترین گوهر برای آنان است. زینب علیها السلام از یک سو، به زیبایی درس عفت را در مکتب پدر آموخت؛ و از طرف دیگر، حیای ذاتی زینب علیها السلام می طلبد که در اوج عفت و پاکدامنی باشد؛ چرا که بارزترین ثمره و پی آمد حیا؛ عفت و پاکدامنی است. چنان که علی علیه السلام فرمود: «سبب العفة الحیا؛ علت عفت و پاکدامنی شرم و حیا است»^{۲۲} تربیت خانوادگی، و حیای ذاتی زینب کبری علیها السلام باعث شد تا او عفت خویش را، حتی در سخت ترین شرایط به نمایش گذارد. او در دوران اسارت و در مسیر کربلا تا شام، سخت بر عفت خویش پای می فشرد. مورخین نوشته اند: «وهی تستر وجهها بکفها لان قناعها اخذ منها؛ او صورت خود را با دستش می پوشاند، چون روسریش از او گرفته شده بود»^{۲۴} این نشانه عفت اوست که هنگام ورود به شام، شمر را - که زمانی سرباز علی علیه السلام بود و در آن راه مجروح نیز شده بود، ولی ناپاکی ها و بی حیایی ها او را به آنجا کشانده که قاتل فرزند علی علیه السلام گردد - احضار کرد و از او خواست که برای حفظ مرز بلند حیا و عفت، کاروان اسرا را از خلوت ترین درب شهر وارد شام نماید و سرهای شهدا را نیز از بین زنها بیرون ببرد، ولی آن ملعون حیا از دست داده و در نتیجه دین را باخته عکس فرمایش آن حضرت عمل کرد و اسیران را از شلوغ ترین و پر جمعیت ترین دروازه شهر یعنی «درب ساعات» وارد کردند

یکی بود که همه بود. این آغاز متفاوتی است از همه داستان هایی که تا امروز شنیده ایم !
این داستان، داستان جاودانگی است. داستان زنی از خاندان عشق ﷺ داستان زینب (سلام الله علیه) :
دنیا که آمد جبرئیل بر پیامبر فرود آمد و سلام خدا را به پیامبر ابلاغ کرد و گفت: نام این نوزاد را **زینب** بگذارید خداوند بزرگ این نام را برای او برگزیده است. نامش را زینب گذاشتند که زینت پدر باشد.

شخصیت پرستار در سینمای ایران

پرستاران
سینمای ایران

در برخی فیلم‌ها شاهد گوشه‌ای از ایثارپرستان هستیم. اما وجه سینمایی زندگی پرستاران ربطی به ایثار و تلاششان ندارد.

سرزمین خورشید، درویش/۱۳۷۵ (گلچهره سجادیه)؛ خرمشهر کم‌کم در تصرف نیروهای دشمن درآمده و مردم در حال ترک شهر هستند، هانیه برحسب وظیفه می‌ماند و به مداوای زخمی‌ها می‌پردازد. او امدادگر است و تا جایی که امکانش هست به دیگران کمک می‌کند. فیلم سرزمین خورشید ادای دینی است به همه پرستاران و امدادگرانی که جان‌شان را کف دست گرفته بودند و به رزمندگان خدمت می‌کردند. آنچه شخصیت هانیه را ماندگار کرده، جمع دو ویژگی در بازی خانم سجادیه است صلابت و عطوفت او به خوبی شمایل زنان محکم و با اراده خوزستان را ترسیم کرده و در عین حال، زیر آتش دشمن به فکر درمان مجروحان و کودکان خود است. سجادیه به لحاظ فیزیکی هم کاری سخت داشته و برای نشان دادن موقعیت شخصیت، صرفاً متکی به چهره نبوده است.

شوکران، بهروز افخمی/۱۳۷۸ (هدیه تهرانی)؛ نقش پرستار، چندان به وجه تلاش و ایثارگری وارد نمی‌شود. بهانه این فیلم تصادف محمود (فریبرز عرب‌نیا) است که در بیمارستان با سیما ریاحی آشنا می‌شود. این دلدادگی سرآغاز اتفاق‌هایی است که ریشه اجتماعی و روانشناسانه دارند.

خفه‌گی، فریدون جیرانی (الناز شاکردوست)؛ در این فیلم انتخاب پرستار ربطی به شغل ندارد بلکه هدف فیلم نمایش تعارض‌ها و کاستی‌های روانی است. چون بخشی از داستان در بیمارستان روانی می‌گذرد، پس چه کسی بهتر از پرستار برای نمایش این تعارض‌ها؟

روزهای زندگی، پرویز شیخ‌طادی/۱۳۹۰ (هنگامه قاضیانی)؛ "روزهای زندگی" استفاده‌ای دراماتیک از قرار گرفتن پزشکان و پرستاران در موقعیت جنگ و التهابات آن کرده است

ماجرای نیمروز، رد خون محمدحسین مهدویان/۱۳۹۷ (بهنوش طباطبایی)؛ در "ماجرای نیمروز؛ رد خون" به حرفه پرستاری به معنای متداول آن پرداخته نمی‌شود. در این فیلم با پرستاری به نام سیما مواجه هستیم که مثل برخی آدم‌های دیگر تحت القاءات گروه مناقین قرار گرفته است. او مدتی بعد ایران را ترک می‌کند و به عراق می‌رود تا به خیال واهی خود برسد!

طلا و مس، همایون اسفندیان/۱۳۸۸ (سحر دولتشاهی)؛ سپیده (پرستار) صرفاً نماینده‌ای از تفکری است که نقدی بر رفتار روحانیت دارند. به مرور، اما سپیده پی به برداشت نادرست خود می‌برد و حالا که بی‌پرده با یک طلبه مواجه شده، تصویری کامل از این قشر به دست می‌آورد. در طول فیلم گوشه‌هایی از نگاه انسانی پرستاران عیان است و در میانه فیلم به اوج می‌رسد. جایی که سپیده نزد خانم طلبه می‌رود و خود را در قبال خانواده او مسئول می‌داند.

پرستار شب، محمدعلی نجفی/۱۳۶۶ (مهناز افضلی)؛ حضور یک پرستار مسیر داستان را مشخص می‌کند. ماجرا از این قرار است: وظیفه پرستاری از رزمنده‌ای زخمی به یک زن جوان مسیحی به نام ماری سپرده می‌شود. پرستار احساس می‌کند که چهره مجروح برایش آشنا است. در طول مدتی که وظیفه پرستاری از مجروح را برعهده دارد، درصدد است تا به راز این آشنایی پی ببرد. ماری با خواندن نامه برای رزمنده، نزدیکی بیشتری به او احساس می‌کند. جوان رزمنده فوت می‌کند و بعد از فوت او، ماری متوجه می‌شود که جوان حامل پیغام یکی از آشنایان او بوده که در جبهه شهید شده است.

سه کام حبس، سامان سالور/۱۳۹۸ (متین ستوده)؛ دکتر سماوات (متین ستوده) در نقش سرپرستار قانون‌مدار و جدی، در قصه حضور دارد. او اطلاعات موثقی در مورد سرقت داروهای بیمارستان دارد و به «فریبا نیز مشکوک است، اما با یک جمله ادعایی فریبا: که «از همشون نقطه ضعف دارم»، این قصه نیز بسته شده است. همچنین ترسیم خانواده‌هایی گرفتار در دام اعتیاد، پرستاری که از فقر دارو می‌دزدید و زنان چادری که از فقر تن به کارهای ناخواسته می‌دهند، نمونه‌های دیگری از نمایش ترسیم نامناسب وضع کشور هستند. همچنین گفتن جملاتی مانند: «از ما رشوه نمی‌گیرید چون ما کم می‌دیم».

شیدا، کمال تبریزی / ۱۳۷۷ (لیلا حاتمی)؛ نقش پرستار در این فیلم در عین شرح یک دلدادگی روایتگر تلاش و ایثار پرستاران در دوران دفاع مقدس هم هست. امروز، سیدرضا میرکریمی ۱۹۲ (شب‌نم مقدمی) وجه انسانی حرفه پرستاری در این فیلم پررنگ است. پرستار در این فیلم زندگی حرفه‌ای‌اش را خیلی مهم می‌داند. به همین خاطر است که وقتی با یک زن باردار تنها مواجه می‌شود، برخوردش فراتر از یک پرستار است و به واقع در قامت یک فرشته ظاهر می‌شود.

«ابر بارانش گرفته» مجید برزگر ۱۳۹۸ (نازنین احمدی)؛ داستان زندگی یک پرستار (سارا، ۳۵ ساله) حاذق نمایش داده می‌شود که دائم با بیمارانی خاص سر و کار دارد. او درباره برخی بیماران، مستقل عمل میکند و به مرگ بیمارانش کمک میکند. در برخی موارد، با انتخاب خود بیمار و در برخی موارد با تشخیص خودش. زندگی شخصی او نیز آشفته و تحت تأثیر کارش است. در ادامه توسط رئیس بیمارستان درخواستی به او داده می‌شود که اصل داستان به دنبال این مأموریت پی گرفته می‌شود. نقش پرستار در این فیلم صرفاً به مفهوم واقعی ایثار و از خودگذشتگی که در شغل پرستاری هست نیست.

چادر خاکی مادر را سر می‌کرد و در سجاده اش نماز میخواند.
فقط سه سالش بود، از کودکی اهل عبادت بود و هر آنچه که از مستحبات بود را انجام می‌داد.
او اهل نافله بود...

توصیه های سلامت روان در مواجهه روانشناختی موثر با بیماری کرونا

۱. آشنایی با اصول پیشگیری بیماری و رعایت بهداشت فردی از مهم ترین توصیه های سازمان جهانی بهداشت در مواجهه با ویروس کرونا می باشد.
۲. پرهیز از گفتگوهای مکرر و مداوم در خصوص این بیماری و جلوگیری از انتقال استرس به کودکان و سالمندان که در معرض خطر این ویروس می باشند
۳. عادی سازی یا **Normalization** با بیان این نکته که برخی از بیماری ها بارها اتفاق افتاده و کنترل شده است، این بیماری نیز با رعایت اصول پیشگیری و توصیه های متخصصین در کنار حفظ آرامش کمتر خواهد شد.
۴. در کنار انتشار توصیه های پیشگیرانه در فضاهای مجازی و روابط اجتماعی، زمانی را برای صحبت در خصوص علاقمندی ها و آموزش و اجرای تکنیک های افزایش شادی و تاثیر مستقیم آن بر روی سیستم ایمنی بدن داشته باشیم.
۵. استراحت و خواب کافی و به اندازه از الزامات توصیه های سلامت روانی می باشد.
۶. جهت کاهش استرس، ورزش های مناسب و قابل اجرا در فضاهای بسته داشته باشیم.
۷. فاصله گیری های اجتماعی را در برنامه های روزانه خود داشته و الزام به اجرای آن داشته باشیم.

۸. نسبت به شایعات در فضاهای مجازی و اجتماع دید انتقادی داشته و از انتشار این اطلاعات اکیدا خودداری داشته باشیم و فقط به اطلاع رسانی های (مسئولین ذیربط وزارت بهداشت) توجه داشته و اصول آموزشی را رعایت نموده و به دیگران هم آموزش بدهیم.

۹. هر فردی موظف به این می باشد که مسئولیت سلامت خود را داشته و با هوشیاری و انضباط برای حفظ سلامتی خود، خانواده و جامعه همکاری لازم را داشته باشد.

۱۰. خطر را بزرگ نکنید. مغز ما نسبت به محرک های تازه و ناشناخته حساس و گوش به زنگ می باشد و آن را به شکلی اغراق گونه ارزیابی می نماید.

۱۱. از مهارت های تطابقی گذشته خود استفاده کنید. تفاوتی ندارد که منشاء بروز اضطراب چه می باشد، اقداماتی که در گذشته مفید بوده اند، اکنون نیز می توانند به کار آیند.

۱۲. صحبت کردن با یک دوست مورد اعتماد و آگاه، تمرین های تن آرامی، نوشتن، گوش دادن به موسیقی، قدم زدن، کوهنوردی البته در شرایط عادی، می تواند به تعادل روانی شما کمک شایانی داشته باشد.

چادر نماز و زهرا
 کشیده روی زینب
 چادر نماز مادر
 گرفته بوی زینب
 اشک پشای زینب
 می ریزد
 زهرا میگه عزیزم
 مادر پیشت می مونه
 رخت بغل حسینش
 آروم می گیره زینب
 فنده روی لباشه
 چه سر به زیره زینب
 داره با فنده میگه
 بمون کنار زینب
 داداش من، حسینم
 تویی قهرار زینب

به به چه روز خوبی
 امام حسین چه شاده
 چون فدای مهربون
 به اون یه فواهر داده
 زیباتر از هر چیزی
 شبیه ماه و خورشید
 تو آسمون آبی
 بین چه می درخشید
 زینب کبری اسمش
 دفتر پاک زهراست
 عطر تنش بهشتی
 عشق فدای اعلاست
 رسول خدا فوشمال
 زهرا ای دوام آمد
 به زیر لب میفونه
 فوش آمدی فوش آمد

کانون فرهنگی هنری «گندم»

بامجاز جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبائی شماره ۲۱۴/۱۱/۹۹/ص، مورخ ۱/۴/۳۹۹

نشریه «گندم»

با مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه علامه طباطبائی به شماره

۱۳۹۹/۰۶/۱۱ مورخ ۷/۳۶۵۰۰

مدیر مسئول و سردبیر:

دکتر محسن مبینی

(عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی)

اسامی همکاران این شماره:

زینب میرزاجانی، رامین علیاری، ریمانه رضامهدی، زهرا (مضانعلی)، فاطمه

اسدی، فاطمه کریمی، فاطمه فرح آبادی، خانم رضائیان

طراح و صفحه آرا:

زینب همتی پور

دانشگاه علامه طباطبائی

واحد دانشگاه علامه طباطبائی